

A photograph of two women in conversation outdoors. The woman on the right is wearing a black jacket with a red shield-shaped logo that says "FRÄLSNING'S ARMÉN". She has long blonde hair and is looking towards the other woman. The woman on the left has blonde hair in a ponytail and is wearing a black scarf and jacket. The background is a blurred city street with buildings and a street lamp.

Årsberättelse 2022

Frälsningsarmén

Frälsningsarmén är ett internationellt evangeliskt trossamfund inom den världsvida kristna kyrkan. Vårt budskap är grundat i Bibeln. Vår tjänst motiveras av Guds kärlek. Vårt uppdrag är att förkunna budskapet om Jesus Kristus och att utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn.

Postadress:
Box 5090, 102 42 Stockholm

Telefon:
08-562 282 00

Gåva till Frälsningsarméns
arbete:
Pg 900480-5
Swish 9004805

Redaktörer:
Eva Gustin, Kiki Broms, Teresia
Jansson, Johan Nilsson, Carina
Tyskbo.

Foto:
Jonas Nimmersjö, om inget
annat anges.

Form och layout:
Johan Nilsson

Omslagsfoto:
Kerstin Tillenius

Tryck:
Trydells, juni 2023

Tryckt på miljövänligt papper.

INNEHÅLL

Frälsningsarméns uppdrag.....	3
Översten har ordet.....	4
Året som gått.....	6
Socialt arbete i Sverige	
Barn, unga och familjer.....	8
Äldre och ensamma.....	10
Hemlöshet och missbruk.....	12
Integration.....	16
Människohandel och arbetskraftsexploatering.....	20
Socialt arbete internationellt.....	24
Kårernas verksamhet.....	26
Finansiering.....	30
Tack för stöd och gåvor.....	32
Årsredovisning.....	33
Revisionsberättelse.....	49

◆ **Snacka går ju.** Kårledare Elsa Hägglund omsätter tro i praktisk handling och bjuder på språkträning för ukrainska flyktingar i Hällnäs.

FOTO: TERESIA JANSSON

FRÄLSNINGSARMÉNS UPPDRAG

Möter behov med Guds kärlek

◆ Frälsningsarmén är en internationell kristen kyrka med ett omfattande socialt arbete och engagemang. Uppdraget att förkunna budskapet om Jesus Kristus och att utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn motiveras av Guds kärlek.

VÅR TRO LEDER TILL PRAKTISK HANDLING, att hjälpa den som har det svårt och dela med oss av vår tro till alla människor. Vi erbjuder gemenskap utifrån människors intressen och dagliga behov.

Frälsningsarmén i Sverige är en del av den internationella rörelse som finns i 133 länder. The Salvation Army grundades 1865 i London, Storbritannien, och har fortfarande sitt internationella högkvarter där. Från det internationella

högkvarteret tillsätts den högsta ledaren för Frälsningsarmén i de olika länderna över hela världen. Länderna är uppdelade i 61 territorier. Frälsningsarmén i Sverige bildar tillsammans med Frälsningsarmén i Lettland ett territorium.

Verksamheten bedrivs genom kårer, som är Frälsningsarméns kyrkor, och olika sociala institutioner, som till exempel akutboenden, behandlingshem och stödboenden. ◆

ÖVERSTEN HAR ORDET

Fortsatt passion ger hopp i mörkret

► När William Booth startade Frälsningsarmén 1865 gjorde han det i syfte om att ge hopp till de minsta och förlorade när livet var som mörkast. Den passion som brann då – att tjäna utsatta och marginaliserade – har spridits till att idag vara en internationell kyrka som arbetar i 133 länder runtom vår jord. Här i Sverige startade arbetet den 28 december 1882, vilket innebär att vi under 2022 fyllde 140 år.

FRÄLSNINGSSARMÉN har kommit långt i att hjälpa och ge hopp till människor i fattigdom och utsatthet. Vi är engagerade i att förändra liv och tjäna missgynnade i vårt samhälle, utan diskriminering. Mitt i osäkerheten strävar vi efter att vara en ledstjärna av hopp för dem som kämpar och ge möjlighet att komma vidare med livet och uppnå nya mål.

Det gångna året visade sig vara en mycket utmanande period. Men Frälsningsarmén förblev orubbliga i att finnas med och stödja mitt i såväl Ukraina-krisen som den svåra inflationen som senare drabbade landet. Vi gjorde vårt bästa för att hela tiden se och hjälpa de missgynnade. Oavsett om det handlar om att hjälpa flyktingar från Ukraina, familjer som står inför svårigheter, offer som lider av våld i hemmet, äldre som plågas av social isolering, invandrare som känner sig socialt eller ekonomiskt drabbade eller människor som bär på självmordstankar, slutar vårt omsorgsarbete aldrig.

Ingen vet vad framtiden för med sig, men Frälsningsarmén vill fortsätta finnas där för att hjälpa människor att rida ut stormarna.

DET SÄGS ATT mitt i varje kris ligger stora möjligheter. Pandemin har gett oss många värdefulla lärdomar om att övervinna utmaningar och hjälpt oss se hur viktigt det är att vi fortsätter vårt livsförändrande arbete varje dag.

Under 2022 bidrog vi bland annat till hjälp vid 56 339 tillfällen, med matkassar, presentkort, kläder eller ekonomisk hjälp, samt ordnade 95 267 vårddygn, exempelvis för personer med missbruksproblem eller kvinnor som utsatts för människohandel.

På flera ställen har vi på våra akutboenden och sociala center hjälpt och stöttat personer som lever i hemlöshet, både akut och långsiktigt. Hjälpen har bestått av exempelvis varma måltider, nya och hela kläder, visst ekonomiskt bistånd, rådgivning, samtal och gemenskap.

KAMPEN MOT drogernas konsekvenser bedrivs varje dag inom Frälsningsarmén. Vårt missbruksarbete i Göteborg har haft full beläggning på såväl akut- som motivationsboendet och trycket ökar även på behandlingshemmet Nylösegården. I Stockholm fylls Sociala centret varje dag med

gäster som får mat och även stöd och på Midsommarkransens akutboende bor män i hemlöshet och/eller missbruk. Akut- och stödboenden finns också i Sundsvall och Uppsala. Genom uppsökandeverksamheten med buss har vi även nått personer i utsatthet, hemlöshet eller missbruk och skapat kontakt, byggt förtroende, informerat om Frälsningsarmén samt gett stöd till att hitta hjälp på egen hand.

Ett beslut togs under våren att stänga behandlingshemmet på Kurön efter 110 års verksamhet för människor i missbruk. Transporter av både personer och varor ut till ön bidrog till att det inte längre var ekonomiskt hållbart.

FÖR BARN och ungdomar har Frälsningsarmén under året som gick bjudit in till flera läger, kollon och aktiviteter. Även föräldrar har bjudits in till familjemiddagar, utflykter, samlingar och andra aktiviteter. I Husby startade Trygga Kids, en ny verksamhet för mellanstadiebarn som snabbt växte. Populära Kyskåpsradion med Gabriel och dockan Åsskar har fortsatt ta upp aktuella ämnen, prata med intressanta gäster och svarar på inläggen i frågelådan. Podden sändes under året två gånger i veckan, i 101 avsnitt och hade 322 759 nedladdningar.

VI FORTSATTE också kampen mot människohandeln. Under 2022 fick 1 000 personer stödsamtal och 143 unika individer stöd och hjälp i sin situation. Vi möter och hjälper människor i riskzonen för arbetskraftsexploatering, människohandel och modernt slaveri. Till Frälsningsarméns två traffickingcenter, så kallade Safe Havens, får personer som blivit utsatta för människohandel veta mer om sina rättigheter samt vilka juridiska och sociala möjligheter som finns att driva deras fall vidare. På plats arbetar advokater och volontärer sida vid sida. Frälsningsarmén driver även två skyddade boenden för traffickingoffer där personer som har blivit utsatta för människohandel och våld i hemmet få skydd och stöd.

STARTA OM är Frälsningsarméns nätforum för

” Det gångna året visade sig vara en mycket utmanande period. Men Frälsningsarmén förblev orubbliga i att finnas med och stödja mitt i mitt såväl Ukraina-krisen som den svåra inflationen som senare drabbade landet.

frågor kring nätporr, med information om pornografins effekter på konsumenten och samhället. Här erbjuds praktiska verktyg till dem som söker hjälp att sluta titta på nätporr, bland annat genom stödsamtal, chatgrupper och föreläsningar. Under 2022 hölls 259 enskilda samtal och vi startade tio nya stödgrupper.

FRÄLSNINGARMÉN uppmärksammade under valåret 2022 hemlösheten i ett eget valmanifest. Skriften som vände sig till politiker inom riksdag, regioner och kommuner belyste allvaret i situationen och förde fram förslag på möjliga vägar mot en nollvision för hemlöshet. Manifestet lyfte behovet av en utökad civil samverkan, att vi behöver bygga bort hemlösheten och motverka att fler hamnar i hemlöshet. Valmanifestet presenterades under sommarens Almedalsvecka och föregicks av många samtal inom den sociala divisionen.

Allt detta och mycket annat gjorde vi under 2022 och vi är tacksamma till Gud att vi kan tjäna samhället i Sverige så gott vi kan. Vi är också tacksamma för alla som stöder vårt arbete. Med erfarenheter vi samlat på oss under året marscherar vi vidare in i framtiden med dess möjligheter att utföra vårt uppdrag som kyrka med ett omfattande socialt arbete och engagemang.

Med önskan om Guds rika välsignelse,

Frälsningsarméns ledare i Sverige,
Överste Bo Jeppsson

Maj 2023

Året som gått

Tack alla givare!

Frälsningsarmén tog emot drygt **215** miljoner kronor i gåvor under 2022.

Frälsningsarmén försåg människor i utsatthet med **95 267** vård dygn på institutionerna för akutboende, stödboende, ungdomsboende och skyddsboende.

Frälsningsarmén firade 140 år i Sverige

DEN 28 DECEMBER firade Frälsningsarmén i Sverige 140 år av Guds vind i fanorna och kärleken till den behövande närmast hjärtat. Frälsningsarméns grundare i Sverige, Hanna Ouchterlony, hade hört Bramwell Booth, sonen till Frälsningsarméns grundare, predika i Värnamos stationshus. Hon snabbutbildades till frälsningsofficer i England och kom därefter till Stockholm. Den 28 december 1882 hölls Frälsningsarméns första möte på dåvarande Ladugårdslandsteatern (senare Folkan) vid Östermalmstorg. 140-årsdagen uppmärksammades på flera av Frälsningsarméns kårer runt om i landet.

Hanna Ouchterlony

Frälsningsarmén gjorde **1 116** hembesök och sjukbesök under året.

Viktig frivilligkraft

UTAN DEN ARBETSINSATS som frivilliga gör för Frälsningsarmén skulle vi inte klara att ge den hjälp vi önskar. **Kristina Hengren** är en av alla våra ovärderliga volontärer. Under året ställde hon upp med sin tid och kraft på Sociala Centret Hornstull i Stockholm, där sysslorna är många när det vankas frukostfika och soppluncher.

I snitt bidrog **146** volontärer varje månad med omkring **1 877** timmar i social tjänst ute på Frälsningsarméns kårer under 2022.

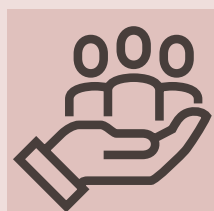

Vid **14 875** tillfällen fanns personer från Frälsningsarmén till hands för självvård, rådgivning och stödsamtal.

Välgörenhetskonsert för Ukraina

UR FRUSTRATIONEN ÖVER det krigsdrabbade Ukraina väcktes viljan att hjälpa. På Frälsningsarmén Tempel i Stockholm arrangeras den 20 mars 2022 en välgörenhetskonsert med många välkända musiker och sångare bland artisterna. Insamlade medel från konserten gick oavkortat till Frälsningsarméns hjälparbete i och kring Ukraina.

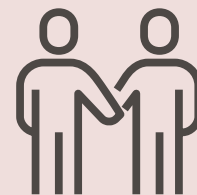

Under 2022 firade vi **3 970** gudstjänster eller andakter på servicehus och sjukhus. Totalt höll Frälsningsarmén **7 377** gudstjänster och andakter under året.

Frälsningsarmén serverade **136 581** mål mat eller fika på kårer och sociala center.

Vid **772** tillfällen hjälpte Frälsningsarmén till med dövöversättning eller ledsagning för synskadade.

Prisbelönt insamlingskampanj

EN STOLT LEIF BERGSTRÖM, kommunikations- och insamlingschef på Frälsningsarmén, lyfter den Oscarsliknande statyetten. Tillsammans med projektledarna på Derry Philip Film Agency och Viva Media fick Frälsningsarmén ta emot en Telly Award för bästa icke-kommersiella sociala video.

Vid **56 399** tillfällen gav Frälsningsarmén hjälp i form av presentkort i matbutik (10 707 st), matkasse (35 839 st), kläddutdelning eller rekvisition till Myrorna (9 175 st) eller annan ekonomisk hjälp (618 tillfällen).

Totalt hjälpte Frälsningsarmén en behövande medmänniska vid **318 970** unika tillfällen under 2022.

Förortens unga i fokus

► För Frälsningsarmén är det viktigt att finnas på plats i förorten. Förhoppningen är att barn som annars kanske inte skulle hitta något meningsfullt att fylla sina dagar med kan få hitta ett fridfullt sammanhang.

I BÖRJAN PÅ SEPTEMBER hölls en festlig kick off för Frälsningsarméns nya verksamhet i Husby Järva. Runt 250 barn och föräldrar dök upp och delade gemenskap, sockervadd, popcorn och pampig musik av Templets musikkår.

– Vi vill skapa en plats och gemenskap där människor känner sig hemma och lär känna Jesus. Förortens gator är vårt missionsfält och lokalen i Husby vår mötesplats. När andra flyr förorten tänker Frälsningsarmén tvärtom, säger Julia Adolfsson, ansvarig för arbetet.

Kårstart i förorten

Kick off:en blev startskottet för en mer långsiktig kårplantering (församlingsstart) i Husby. Förorten till Stockholm räknas som en av landets utsatta områden med många utmaningar vad gäller trångboddhet, arbetslöshet, kriminalitet, språkkunskaper och möjligheter till en god framtid för barnen. Under tre somrar har vi arrangerat Sommarkul – ett dagkollo för barn. Kollot skapar fina kontakter med både barn och familjer i Husby. Dessa relationer vill vi nu fördjupa genom att finnas här året runt.

– För att ge ordentligt stöd till människor behövs kontinuerlig kontakt. Det får vi genom att möta barn och föräldrar i olika verksamheter varje vecka men också genom att röra oss ute i området, säger Julia.

Ytterligare en satsning för barn och unga i Stockholms förorter är idrottsfestivalen i Vårby

gård som Frälsningsarmén ordnat varje lov sedan sommaren 2018. I årets festival deltog ett 80-tal ungdomar som fick sporta, leka och skapa nya glada minnen.

Värmande veckor i Västerås

I Västerås träffades ett 20-tal unga på ett kreativt och sportigt dagkollo särskilt riktat till barn i utsatta områden. Tillsammans med Frälsningsarméns eget FA Youth och de ensamkommande afghanska unga killar som kåren stöder skapades två härliga veckor för barn, bland annat tillsammans med Joanna Teklay, före detta målvakt i det eritreanska damlandslaget i fotboll och numera anställd på FA Bistånd.

– Det gäller att finnas där människorna finns. Ungdomar i utsatta områden kommer inte till kåren – vi måste gå ut till dem och visa vad Frälsningsarmén erbjuder. Innan kollot sökte vi deltagare i några av Västerås utsatta områden. Vi höll till på en fotbollsplan med bollar, högtalare, filter och musik och talade med de unga som lockades dit.

I Norrköping hölls ett uppskattat sommarläger för mammor och barn. För en ensamstående mamma som flytt från krig eller en våldsam relation och har svårt att få pengarna att räcka till betyder några dagar i fridfull miljö mycket. I år anordnades lägret strax utanför Flen, nära vatten och grönska. Allvar blandades med lek och skratt och nya vänskapsband knöts. ◀

FAKTA

Verksamheter för barn, unga och familjer 2022

- Familjecenter där barn och unga erbjuds samtal enskilt eller i grupp.
- Ekonomiskt stöd – matkassar, presentkort på mat och täckning av vissa utgifter för ensamstående mödrar och fäder.
- Förskolor.
- Öppna förskolor.
- Fritidsaktiviteter till låg kostnad.
- Utflykter, kollon och läger för barn och unga och/eller ensamstående föräldrar med barn.
- Football for all, där fotbollsträning varvas med samtal om värderingar och samhället.
- Språkverkstäder.
- Stödboende för unga.

► **Nu är det klippt.** Frälsningsarméns ledare i Sverige, Bo Jeppsson, hade villiga medhjälpare när han i augusti med ett snitt över bandet markerade den officiella invigningen av verksamheten i Husby.

Glädje och gemenskap för fortsatt livslust

▶ Som äldre kan bekantskapskretsen ha blivit mindre, liksom möjligheten att ta sig ut och delta i sociala sammanhang. Frälsningsarmén bjuder in till umgänge och aktiviteter. För ingen ska behöva sitta hemma ensam, isolerad och bortglömd.

FAKTA

Verksamheter för äldre och ensamma 2022

- ▶ Dagledigträffar, fika, gemenskap.
- ▶ Hantverksträffar, korsordsgupper, bokcirklar.
- ▶ Stavgång, utegympa.
- ▶ Utflykter, läger, kollo.
- ▶ Projekt Salome för demenssjuka och anhöriga. Glädjekören.
- ▶ Ledsagning till läkare med mera, skjuts till verksamhet.
- ▶ Telefonsamtal, hembesök, praktisk hjälp.
- ▶ Matkassar, presentkort på mat, kläder.
- ▶ Möjlighet att engagera sig som ledare eller volontär.

DEN NYA UTSATTHETEN drabbade många äldre under året när inflationen slog till mot den knappa tillvaron som pensionär. Hos Frälsningsarmén kunde de som hade det svårt att få det att gå ihop få mat, presentkort och annan ekonomisk hjälp. Britt, 75 år, var en av dem som åt frukost på Kafé i Gemenskap på kåren Templet i Stockholm och fick med sig matlådor och bröd hem.

– Utan den här trevliga samvaron skulle man nog inte överleva och utan matlådorna skulle jag

få dra in på något. Men om något händer så vet jag att hjälp finns så jag slipper svälta. De här ställena är nödvändiga, säger hon.

Efterlängtade Rättviksveckor

Förutom mat och ekonomiskt stöd bjuder Frälsningsarméns kårer också in till gemenskap och aktiviteter för äldre och ensamma. De kan delta i dagledigträffar, utflykter, läger och kollon, men också vid behov få hembesök och ledsagning.

▶ **Morgonstund.** Frukostro i kafé på Templet i Stockholm.

TEMPLET I STOCKHOLM

► Stavgångarna traskar vidare

I 19 ÅR HAR 86-åriga Else Andersson varje vecka samlat omkring 30 glada pensionärer för stavgång. Därefter blir det sopplunch på kåren Templet, något intressant föredrag och ibland en utflykt.

– Jag är oändligt tacksam över alla år med stavgången, den sociala gemenskapen och de personliga samtalen. Vi delar både glädje och sorg, säger Else.

Hon håller även regelbunden telefonkontakt med de äldre och ensamma i kåren. Det kan bli långa och intressanta samtal om hälsa, livet och världen i dag.

– Det är en stor glädje och betyder mycket. Att ha någon att prata och dela vardagen med gör livet rikare och under pandemin var det extra viktigt, understryker Else. ◀

► **Tätposition.** Else Andersson leder promenaden genom de vackra omgivningarna i Lill-Jansskogen.

FOTO: TERESIA JANSSON

En vecka i juni fick 47 damer och herrar njuta av varm gemenskap, vållagad mat, härliga utflykter och aktiviteter vid stiftsgården i Rättvik. Två av deltagarna har flytt från Ukraina och 15 av dem brukar besöka Frälsningsarméns kvinnocenter i Akalla. Flera har aldrig varit utanför Stockholm.

Siv-Britt Höglund, 88 år, har nyligen opererat bort en tumör i huvudet som fortfarande har bandage runt sig.

– Jag får en sådan fantastisk hjälp av flickorna från Frälsningsarmén – de är underbara och skämmer bort mig, säger hon.

I augusti fylldes gården med ett nytt gäng. Kostnaden per person är egentligen 8000 kronor men tack vare fondbidrag blir prislappen endast en fjärdedel.

– Det är avgörande för om vi kan ha dessa veckor. Deltagarna är förväntningsfulla och väldigt glada över att åka med, påpekar Leif Alm, arrangör.

Sången väcker minnet

Salomeprojektet riktar sig till demenssjuka och erbjuder hembesök och sångstunder i dagverk-

samheter och på boenden. Operasångerskan Tua Dominique leder Glädjekören på Söderkåren i Stockholm. Dessa tillfällen kan minska oro och stress och väcka minnen till liv.

– En del som inte har varit kontaktbara på flera år börjar röra på munnen och öppnar ögonen. Det är musiken och sången som får det här att hända, säger Tua entusiastiskt.

Kafé Salome i Alingsås

Även i Alingsås finns Salomearbetet, liksom Kafé Salome som under sommarmånaderna flyttar ut till sommarhemmet vid sjön Lilla Färgen.

– Många sitter instängda, men här finns både gemenskap och natur. Det är fantastiskt att vi kan erbjuda detta, säger omsorgsofficer Ulrica Karlsson.

En gäst är Ann-Marie Erlandssons vars make har drabbats av Alzheimers.

– Det har varit väldigt jobbigt och jag saknar honom så mycket. Det är en fruktansvärd sjukdom. Kåren har betytt väldigt mycket för mig dessa år och omsorgsofficer Gunilla kommer hem till mig ibland och pratar, säger hon. ◀

FOTO: TERESIA JANSSON

” En del som inte varit kontaktbara på flera år börjar röra på munnen och öppnar ögonen. Musiken och sången får det att hända.

TUA DOMINIQUE, SOM LEDER GLÄDJEKÖREN FÖR DEMENS-SJUKA.

Inflationen göder utanförskapet

► Människor i missbruk och hemlöshet söker sig till Frälsningsarmén och under 2022 kom fler och nya grupper av hjälpsökande. Ett manifest mot hemlösheten skrevs, samarbete med Kriminalvården inleddes och Sociala centret i Hornstull fyllde 20 år.

FRÄLSNINGARMÉN STÖTTAR personer i missbruk och hemlöshet via sociala verksamheter, härbärgen, stödboenden och eftervårdsboende. Utanför kåren Templet på Östermalm i Stockholm ringlar kön lång varje vardagsmorgon. På Kafé i

Gemenskap bjuds det på frukost och gästerna får med sig matlådor och bröd hem. Under 2021 hade man omkring 95 besökare per dag, men förra året låg det dagliga snittet på 150 besökare. Kriget i Ukraina och inflationen har lett till att fler och nya grupper söker hjälp hos Frälsningsarmén.

– Nu finns de som sköter sig och gör allting rätt men som ändå inte får pengarna att räcka till hyran, säger Daniel Back, tidigare ansvarig för det sociala arbetet på Templet.

Manifest mot hemlösheten

Med anledning av valåret uppmärksammade Frälsningsarmén hemlösheten och dess offer i vårt land och sammanfattade ett valmanifest kring detta. Man riktade sig till politiker på olika nivåer och kom med konkreta förslag på åtgärder i strävan mot en nollvision för hemlösheten. Valmanifestet presenterades under Almedalsveckan och skickades till ett antal kommuner och riksdagen.

Fler platser, nystart och nedläggning

Hösten 2022 flyttade Frälsningsarméns akutboende för EU-migranter, Vinternatt, från Årsta till Bromma. I samband med det fördubblades ►►

► **Kylslaget.** De köande till frukosten på Templet har inte råd att bry sig om väderleken.

► **Andningspaus.** Johan är hemlös och uppskattar att få sitta ner och prata med någon under besöken hos Frälsningsarmén.

FOTO: TERESIA JANSSON

HEMLÖSHETENS RÖST

► Hade aldrig överlevt utan min gudstro och maten jag får

JOHAN HAR VARIT helt utan inkomst i två år. Han lever på försörjningsstöd och besöker regelbundet Kafé i Gemenskap på Templet i Stockholm.

– Idag fick jag ett presentkort på 300 kronor för mat av Gula Änglarna här och en rekvisition så att jag kan köpa nya vinterskor. Det är väldigt trevliga människor på Frälsningsarmén och en vänlig och härlig stämning här. Man kan sitta och

prata med någon och få en andningspaus, säger han tacksamt.

Sover hos vänner

Eftersom Johan saknar egen bostad sover han hos vänner eller på vandrarhem, men där har priserna höjts på sistone. Vissa nätter spenderar han på kommunala färdmedel eller inne på T-centralen.

Att maten blivit dyrare känner han

också av eftersom han är hänvisad till färdigmat.

– Det går åt omkring 200–300 kronor per dygn till färdigmat och både bröd, färdiga sallader och annat har fått sig en ockerhöjning procentuellt sett. Jag hade aldrig överlevt utan min gudstro och maten jag får här bland annat.

– Idag fick jag till och med tre lådor fast jag bara brukar få en, säger han. ◀

- antalet sängplatser från 24 till 50. Vintertid råder det ofta brist på platser för frusna EU-migranter.
  - De som brukar sova inomhus kommer till oss som vanligt men på vintern kommer även de som övernattar ute annars, säger Monica Antonsson, verksamhetsansvarig för Vinternatt.
  - I september startade kärplanteringen Home i Stockholm. Det är ett samarbete med LP-stiftel-

sen som främst vänder sig till personer som vill lämna en destruktiv livsstil, såsom missbruk eller kriminalitet.

Ett beslut togs att stänga behandlingshemmet på Kurön efter 110 års verksamhet för människor i missbruk. Transporter av både personer och varor ut till ön bidrog till att det inte längre var ekonomiskt hållbart. ◀

HALVVÄGSHUSET

► Nytt samarbete med Kriminalvården

FRÄLSNINGSARMÉNS HALVVÄGSHUS i Hjorthagen i Stockholm påbörjade under 2022 ett samarbete med Kriminalvården. Fyra platser uppläts till kvinnor som får avtjäna sista tiden av sina fängelsestraff där. De får på så vis en friare form av utslussning. Dagtid får de lämna sina rum för olika sysselsättningar.

– På Kriminalvården har man varit väldigt positiva till hur det fungerat och det är jättekul att höra från Frivården att de rekommenderar sina handläggare att kontakta oss, säger Sofia Bergman, verksamhetschef på Halvvägshuset.

Vunnit flera avtal

För att placeringen av kvinnorna skulle fungera krävdes vissa ombyggnationer och installation av larm och övervakningskameror. Halvvägshuset har därefter vunnit fler avtal som möjliggjort fler placeringar.

– Det kommer rapporter om att anstalter är fullbelagda. Det kommer säkert leda till ett ökat behov av utslussningsplatser och vi hoppas på att få vara en stark aktör på den här marknaden, säger Sofia Bergman.

Under året blev Halvvägshuset även certifierat för att kunna ta emot personer som utsatts för människohandel. ◀

► **Frontfigur.** Under Sofia Bergmans ledning har Halvvägshuset stärkt sina aktier som utslussningsboende för såväl missbrukare som kriminella.

FOTO: CARINA TYSKBO

► **Aptitretare.** Pizzabitarna tävlade med blomstergåvorna om väldoften när Sociala Centret vid Hornstull firade 20 år.

SOCIALA CENTRET, HORNSTULL

► Jubileumsfirande med mersmak

FRÄLSNINGSSÄMENS SOCIALA CENTER vid Hornstull i Stockholm har öppat under vardagsförmiddagarna för den som lever i hemlöshet eller missbruk. Där erbjuds frukost, matkassar, gemenskap, kläder, dusch och tvätt, samtal med kurator och hjälp med myndighetskontakter.

Under 2022 fyllde centret 20 år och vid firandet kom 159 gäster som bland annat fick njuta av pizza.

– Flera gratulerade oss och andra har minnen från centret och lokalerna sedan långt tillbaka. Många av våra gäster har ju kommit nästan varje dag i många år och fått hjälp på så många olika sätt, säger Vanessa, öppenvårdsassistent.

Samarbeten hjälper fler

Centret har flera goda samarbeten. I början av året erbjöd Sabbatsbergs vaccinationsenhet/Mobila teamet Covid-vaccin till gästerna på centret. Duktiga frisörerna Jessica och Ann-Marie var också på besök och gjorde en stor insats. I december kunde 118 personer få magarna mättade med julmat och dessutom varsin varukasse att ta med sig. Detta tack vare förmånliga priser hos Ica i Hornstull.

– Vi är så tacksamma. Som vanligt betyder samarbetet med andra väldigt mycket för att vi ska kunna hjälpa fler, både kring jul och resten av året, säger Bodil Nilsson, verksamhetschef. ◆

FAKTA

Frälsningsarméns akut- och stödboenden samt sociala center

Göteborg

- Lilla Bommen (akutboende).
- Nylösegården (stödboende).
- Slussen (motivationsboende)

Stockholm

- EU-Center (socialt center för EU-migranter).
- Midsommarkransen (akut- och motivationsboende).
- Sociala Centret, Hornstull.
- Halvvägshuset, Hjort-hagen (utslussboende).
- Vinternatt/Sommarnatt (härberge för hemlösa EU-migranter).

Sundsvall

- Klippängården (natthärbärge och stödboende).

Uppsala

- Sagahemmet (natthärbärge för kvinnor och stödboende).

Frälsningsarméns skyddade boenden

- Skogsbo
- Lyktan

Integration på bred front

FAKTA

Verksamheter för asylsökande, flyktingar från Ukraina och andra immigranter 2022

- Samtalsstöd och rådgivning.
- Språkcafé och andra aktiviteter för språkträning.
- Språkundervisning och samhällsinformation för asylsökande.
- Verksamhet för EU-migranter och tredjelandsmedborgare.
- Fotboll för alla (FFA).
- Uppsökande verksamhet i utsatta områden
- Härbärge för EU-migranter.
- Skollovsaktiviteter för barn och föräldrar.
- Tillfällen till bön och andakter.
- Praktiskt stöd i form av presentkort på mat, kläder, medicin och myndighetskontakter.
- Information och kunskap för att minska risken för människohandel i samband med flyktingströmmar.

► Stöd till ukrainska flyktingar kom att prägla verksamheten hos många av landets kårer under året. Frälsningsarmén arbetar inkluderande med människor från alla länder. Över språk-, ekonomiska och kulturella barriärer nås personer i utsatta stadsdelar och samhällen.

KRIGET I UKRAINA satte sin prägel på året. Frälsningsarmén hjälpte på plats och där man har aktivitet i närliggande länder, men främst här hemma i Sverige. Kårer och verksamheter arbetade för att möta behoven. Matkuponger och kläder delades ut och flyktingarna fick hjälp med myndighetskontakter, samlingar för barn och träning i svenska. Som exempel kan nämnas att Tempets

kår i Stockholm erbjöd särskilda Ukraina-träffar varje vecka, där man vid varje tillfälle tog emot omkring 175 personer.

Relation och förtroende i Borås

Omkring 70 procent av dem som kåren i Borås mötte i sin verksamhet eller via hjälpsökning kom från andra länder än Sverige. Under 2022 erbjöds

► **Ingen skåpmat.** Matbutiken är en viktig kontaktyta i arbetet med att skapa relationer med hjälpbehövande i Borås.

HÄLLNÄS

► Här finns nästan hela världen

DET LILLA SAMHÄLLET HÄLLNÄS lider av stora språkbarriärer och segregation invånarna emellan. Utan ett gemensamt språk eller ens en gemensam plats att träffas på är det svårt att lära känna varandra, bygga sammanhållning och tillit. Detta ville Frälsningsarmén i Hällnäs ändra på genom att bli naturlig mötesplats för alla och skapa en gemenskap som verkar för integration på orten.

Kåren har få medlemmar, men numera desto fler besökare från omvärlden och bedriver områdets största barnverksamhet. Under tidigare flyktingvåg kom många afghaner hit och under 2022 sökte sig ett trettiotal ukrainska mammor med barn till kåren för gemenskap och språkträning.

– Vi ville visa att vi finns här för dem. Vi läste psalmer, tände ljus och bad för dem och deras land, säger kårledare Elsa Häggglund.

Pensionerade lärare undervisar i svenska

Julia och sonen Marat kom tillsammans till Hällnäs från Ukraina. Hon tycker om att vara på Frälsningsarmén, träffa människor och prata.

– Annars sitter man mest hemma. Men man får ta en dag i taget. Det är bra om vi kan stanna här, men helst vill vi åka hem, säger hon.

Två pensionerade lärare hjälper till som volontärer med svenskträningen. För barnen går det ofta snabbt att lära sig nya svenska ord och fraser.

– Det är ett intensivt, förberedande arbete för att kunna börja i en vanlig svensk klass. Det är fantastiskt bra att ukrainarna kan komma till de här lektionerna och barnträffarna, säger Britthelen, en av pedagogerna. ♦

FOTO: TERESIA JANSSON

► **Lärorikt.** Svenskträningen är viktig för att de ukrainska barnen i Hällnäs ska kunna börja i svensk skola.

Öppen kyrka dagtid med läxhjälp, pyssel, snack och fika, Kyrkornas matbutik och snackiskafé samt gudstjänster med fokus på gemenskap.

Målet är att skapa relationer, vara inkluderande och att människor ska känna till och lita på Frälsningsarmén. Allt arbete bygger på att synas och därför vistas kårens representanter utomhus varje dag och genomför på tisdagar en särskild Norrbyvandring. Via Matbutiken skapas också relationer med kunderna som gör att Frälsningsarmén kan erbjuda hembesök och bjuda in till övriga verksamheter.

Som ett svar på de koranbränningar som

skedde på olika platser i landet samlades många människor i Borås under våren till en lugn och familjär motkraft på torget utanför Frälsningsarméns lokaler. Detta var möjlig tack vare kårens medvetna byggande av relationer.

Trygga Kids blir stabila teens i Husby

I september 2022 invigdes Frälsningsarméns nya verksamhet i Husby Järva. Med stöd av Templets kår vill verksamhetsansvariga Julia Adolfsson bygga en gemenskap av barn, unga och deras familjer, som syftar till att på sikt bli en egen kår.

Arbetet i Husby är långsiktigt. Frälsningsarmén

” Det är bra om vi kan stanna här, men helst vill vi åka hem.

JULIA, UKRAINSK FLYKTING I HÄLLNÄS

SAGÅSEN MIGRATIONSVERKET

► Första mötet med Sverige

SEDAN 2003 BEDRIVER Frälsningsarméns Östra kår och Projekt Jesaja i Göteborg verksamhet på Sagåsens migrationsboende i Kålleröd. Under 2022 bodde i genomsnitt 200–250 asylsökande här och stannade en till fyra veckor innan de slussades vidare ut i landet. Många var ukrainska flyktingar, som tvingats lämna sitt land i spåren av kriget.

Ansvarsroll för Frälsningsarmén

– De har varit väldigt ledsna och oroliga och har ofta lämnat manliga familjemedlemmar kvar i hemlandet. Somliga familjer anlände hit, återvände hem, men tvingades komma till Sverige igen då det inte gick att bo hemma på grund av bristande elförsörjning eller liknande, säger Sofia De Boer Moran, socialkonsulent och vikarierande projektledare.

I hus 100 på boendet har Frälsnings-

armén det övergripande ansvaret för 15 kyrkors och organisationers verksamhet. Här kan de nyanlända mötas i gemenskap, fika, träna svenska, leka, skapa, se på film och spela pingis.

En asylsökande får mat och sängplats av staten och ett litet bidrag per dag som ska täcka basutgifter, men det räcker inte till kläder. Aktivitetshuset delar därför även ut kläder, blöjor och sanitetsprodukter från de olika kyrkornas och organisationernas insamlingar.

Mötas på ett jämlikt sätt

Under året har familjer, enskilda och barn bjudits på många varierande programpunkter, till exempel besök av cirkus och teatersällskap, Clownier utan gränser, frisörer som erbjuder klippning, fredagsmys med film, Luciatåg, julklappsutdelning och julshow i samarbete med Hillsong Church.

– Vi möter ofta stor tacksamhet,

säger Sofia De Boer Moran. I en asylsituation kan man annars känna sig anonym, utan personlig kontakt. Här blir man sedd som en vanlig människa och vi möts vi på ett jämlikt sätt. ◀

” Vi tror att om vi bygger starka barn så behöver vi inte laga så många vuxna.

JULIA ADOLFSSON, ANSVARIG FÖR FRÄLSNINGARMÉNENS NYA VERKSAMHET I HUSBY

vill finnas med barnen länge och vara en motkraft till livet i förorten, som ofta kan vara otryggt och utsatt. Att visa på Guds kärlek och omsorg och att barnen kan få en relation med Gud är viktigt.

– Vi väljer att bygga kåren utifrån barn och ungdomar, de utgör stommen. Barndomen är en sådan avgörande tid för resten av livet. Vi tror att om vi bygger starka barn så behöver vi inte laga så många vuxna, säger Julia Adolfsson.

Aktiv inkludering i Malmö

Frälsningsarméns kår i Malmö startade i september en ny språkgrupp för flyktingar från Ukraina. Dörrarna till övriga verksamheter stod naturligtvis också öppna för de som lämnat kriget, som kårens gemenskapscenter, julutdelning, julfest och vanliga mottagning.

Kåren arbetar aktivt med inkludering i gudstjänsterna. Det sker till exempel genom översättning av sångtexter och bibelord till arabiska och ukrainska. Man arbetar med ett tema som löper under en hel månads gudstjänster för att underlätta för församlingens förståelse av undervisningen.

Över språkgränserna driver kåren i Malmö också en sångkör med såväl svenska som arabisktalande och ukrainska deltagare.

I Malmö finns också ett Safe Haven-projekt för afrikanska kvinnor med barn, som varit offer för människohandel. Projektet, som drivs tillsammans med Noomi Hela Människan, erbjuder under året kvinnorna stöd i föräldraskapet, utflykt, ett läger och julfest. ◀

› **Livsluft.** Rättviks sköna omgivningar skänker förnyad kraft. Många av kvinnorna från Akalla har aldrig fått uppleva annat än förortslivet tidigare.

FOTO: CARINA TYSKBO

AKALLA KVINNOCENTER

› Förortskvinnor i Rättviks grönska

SOMMAR, SOL OCH SVENSKA språket – i juni for 15 kvinnor från Akalla kvinno-center på en veckas läger tillsammans med äldre medlemmar från Frälsningsarmén Vasakåren. Lekar, sångstunder, utflykter, musik och god mat stod på schemat på lägret, som sedan tre år tillbaka är en del i det integrations- och språkarbete som Frälsningsarmén bedriver i förorten Akalla. Där har man under 26 år arbetat med att hjälpa asylsökande kvinnor att bryta segregationen och stötta dem i att lära sig svenska. Genom språket kan de närma sig arbetslivet och få jobb. Med på årets resa fanns även två kvinnor som flytt från krigets Ukraina.

Hitta språket på ett lekfullt sätt

När man har flytt från sitt land, familjen

splittrats och man förlorat sina vänner, är det viktigt att få nya gemenskaper. Hos Kvinno-centret i Akalla finns de möjligheterna.

– Vi har lång erfarenhet av att hjälpa asylsökande. Dessutom visar vi kvinnorna hur det är att leva som kvinna i vårt land, säger Jenny Alm, verksamhetsansvarig på kvinno-centret.

Nyckeln till samhället

Att få dela bussresa, upplevelser och måltider med dem som bott i landet i hela sitt liv är en av nycklarna till att komma in i samhället. Under lägvistelsen i Rättvik får Akalla-kvinnorna hjälp av de äldre att hänga med i lekar, föredrag och sånger. Och så har man roligt tillsammans. Glädjen är påtaglig också över

Dalarnas skönhet, blommor och friska luft. De flesta kvinnorna har aldrig lämnat Stockholms-förorten tidigare.

Rörelse motverkar depression

– När man rör på sig, som idag när vi spelar kubb, motverkas också depression. Här märks ingen uppgivenhet trots att många har gått och går igenom så svåra saker. Det finns verkligen ett hopp i gruppen, fortsätter Margareta Nordin, volontär och ansvarig för svenskundervisningen på centret.

– Ja, det bästa är att vi dessutom är en kyrka och kan presentera Gud som en trygghet i livet. Vi vill finnas för kvinnorna då de jobbar med anden, själen och kroppen, säger Jenny Alm. ♦

Mot människohandel i stad och skog

► Utifrån Helsingborgsmodellen började Frälsningsarmén förra året sprida arbetet mot människohandeln stad för stad. En ny utsatt grupp var flyktingar från Ukraina och Safe Havens tog del i Sveriges största människohandelshärva med bärplockare. Inom Starta Om startades nya stödgrupper för porrberoende.

” Om vi inser att vi har kraften, så tror jag att vi kan hjälpa en människa i taget, men också förändra hela samhället.

EMMA COTTERILL, JURIST OCH TIDIGARE UTVECKLINGSSAMORDNARE MOT MÄNNISKOHANDEL PÅ FRÄLSNINGARMÉN

FRÄLSNINGARMÉN ARBETAR mot människohandeln förebyggande, praktiskt och återintegrerande, lokalt såväl som nationellt och internationellt.

- Det finns en långtgående kompetens, personer med expertis och mångårig erfarenhet av målgruppen, och att samfundet finns i många länder skapar en flexibilitet och spränger begränsningar.

Det säger Emma Cotterill, jurist och tidigare nationell utvecklingssamordnare mot människohandel på Frälsningsarmén. Det kan röra sig om prostitution eller arbetsexploatering inom branscher som restaurang, städ och bygg.

- Jag är stolt och glad över att vi har kunnat hjälpa så många människor att hitta nya vägar till ett liv de har rätt till men som har nekats dem, säger Emma.

Helsingborgsmodellen

Emma initierade år 2016 nätverket ”Helsingborg mot människohandel och prostitution”. Helsingborgsmodellen innefattar myndigheter, organisationer och näringsidkare som kan komma i kontakt med förövare och offer. Tillsammans ska man försvåra sexhandeln, stötta de utsatta och skapa trygghet. Nu sprids arbetssättet stad för stad, såsom till Lund.

- Om vi har mer resurser, i form av personer som engagerar sig, än vad brottslingarna har och om vi inser att vi har kraften så tror jag att vi kan hjälpa en människa i taget, men också förändra hela samhället, säger Emma.

År 2019 startades nätverket Respekt Thai i Helsingborg med syftet att motverka efterfrågan på sexuella tjänster i stadens thaimassagesalonger. Genom ett kvalitetslöfte ska salonger förmå garantera en miljö fri från människohandel och andra oegentligheter. Under 2022 mötte man 175 personer och av dem ansågs 112 vara utsatta för människohandel. Via det uppsökande arbetet på webben hade man kontakt med 191 personer. Även i Lund har det arbetet kommit i gång.

Safe Havens gläds över lagändring

Safe Havens traffickingcenter i Stockholm är en del av Frälsningsarméns EU-center och har bedrivit verksamhet sedan 2018. Här ger utbildade volontärer, ”legal buddies”, socialt och juridiskt stöd till personer utsatta för människohandel. Det rör basbehov, processer i brottmål, asyl eller återvändande till hemlandet.

- Vårt huvudmål har nåtts med råge år 2022. Vi har mött 50 klienter med 287 unika möten och

► **Blick för rättvisa.** Juristerna Lovisa Landälv och Emma Cotterill har varit engagerade i Frälsningsarméns arbete mot människohandel och arbetskraftsexploatering.

har haft tolv legal buddies i funktion, säger Lovisa Landälv, samordnare för Safe Havens.

I augusti 2022 trädde en lagändring i kraft efter år av lobbying från Safe Havens och Frälsningsarméns arbete mot människohandel.

– Det är en stor framgång och tack vare detta kan vi placera personer utsatta för människohandel på skyddat boende genom socialnämnden utan polisanmälan som villkor. Under året har det skett flera gånger, påpekar Lovisa.

Hög beläggningsgrad och fler skyddade platser Frälsningsarmén har två skyddade boenden,

Lyktan och Skogsbo, för dem som flytt från hot, våld eller människohandel. Klienterna får stöd i kontakten med olika myndigheter och deltar i diverse aktiviteter. Lyktan hade en beläggningsgrad på 91 procent under året och mötte utsatta inom prostitution, tiggeri och bärnärigen. Tio vuxna och sex barn, 2–17 år, var inskrivna på boendet.

– Det är fantastiskt att se hur barnen går från att vara rädda, otrygga och ängsliga till att bli modiga, trygga och starka. Och två beviljade uppehållstillstånd blev början på ett nytt liv för familjerna, säger Kremena Hultby, föreståndare för Lyktan.

” Det är fantastiskt att se hur barnen går från att vara rädda, otrygga och ängsliga till att bli modiga, trygga och starka.

KREMENA HULTBY, FÖRESTÅNDARE FÖR SKYDDSBONDET LYKTAN

SAFE HAVENS

► Ukrainska flyktingar och bärplockare

SEDAN RYSSLANDS INVASION av Ukraina skiftade Safe Havens fokus för att motverka människohandel bland flyktingar. Två ukrainsktalande volontärer fanns på plats och sociala center besöktes och informerades. Safe Havens mötte ett 60-tal ukrainare som hade frågor om sina rättigheter. En kampanj på sociala medier fick enorm räckvidd. Flera delar av civilsamhället utbildades på området och Safe Havens har deltagit i nätverksmöten med Regeringskansliet.

Under hösten kontaktades Safe Havens av ett internationellt nätverk för att juridiskt och socialt stötta 250 identifierade brottsoffer; thailändska bärplockare. Dagens Nyheter rapporterade om att detta är den mest omfattande polisanmälan av människohandel i Sveriges historia. Safe Havens har bjudits in till diverse nätverk för en diskussion kring problemet, utbildat polisen och initierat ett nätverk för papperslösa i Stockholm. ◄

► **Trygg duo.** Helena Andersson och Kremena Hultby ansvarar för Frälsningsarméns skyddsboenden Skogsbo respektive Lyktan.

FAKTA

Frälsningsarméns arbete mot människohandel

Skogsbo har 15 platser för kvinnor och 21 för barn. Av dessa är tre avsatta för människohandelns offer och de nyttjades förra året av sju kvinnor och fyra medföljande barn. En kvinna fick hjälp att återvända till det land hon har uppehållstillstånd i.

– Det har varit ett händelserikt år då vi har

haft fullt hus, periodvis överfullt, säger Helena Andersson, verksamhetschef.

Även Frälsningsarméns eftervårdsboende Halvvägshuset blev under året certifierat för att ta emot manliga brottsoffer inom människohandeln. Fem män fick skydd och stödinsatser på boendet i Hjorthagen. ◀

- Safe Havens – Traffickingcenter i Stockholm.
- Förebyggande arbete: Information, utbildning, påverkan och lobby, uppsökande verksamhet.
- Praktiskt: Stöd, skyddat boende, rehabilitering.
- Återintegrerande: Hjälp att återgå till livet och/eller återvända till hemlandet.
- Skyddade boenden: Lyktan, Skogsbo, Halvvägshuset.
- Stad för stad/Helsingborgsmodellen: Samarbete med polis, socialförvaltning, kvinno- och brottsofferjourer, hotellkedjor, fastighetsbolag med flera.
- Respekt Thai: Nätverk för kvinnor i thaimassagebranschen i syfte att förebygga efterfrågan på sexuella tjänster.
- En säker hand: Grundutbildning/vägledning i att identifiera, reagera och agera mot människohandel i verksamheter där man kan komma i kontakt med potentiella offer.

STARTA OM

► Hjälper fler bli fria från porr

FRÄLSNINGARMÉNS PROJEKT för att befria människor från porrmissbruk, Starta Om, fortsätter kampen och 2022 startades tio nya grupper för män som vill ha stöttning i sin situation. Man hade enskilda samtal med 259 personer, varav en del kvinnor, och mailkontakt med 156. Under en äktenskapshelg mötte Starta Om 40 par och på ett nyårsläger omkring 400 ungdomar. Totalt nåddes 1890 personer via föreläsningar, fysiskt eller digitalt.

– Jag ser framemot att se hur fler får kunskap och börjar brinna för detta och att höra fler rapporter om människor som blir fria och som i sin tur vill hjälpa andra att bli det, säger Christian Edlund, samordnare för stödarbetet inom Starta Om. ◀

► **Porrfri omstart.** Kristoffers porrmissbruk var betungande både för honom och relationen med Beatrice. När hon ställde ett ultimatum sökte de hjälp och hittade Starta Om. Nu har Kristoffer varit fri i ett år och Beatrice har fått stöd som anhörig hos Starta Om. Utan Starta Om tror de inte att de haft kvar sin relation.

Goda resultat i Kenya och Malawi

FAKTA

Projekt mot fattigdom 2022

Under 2022 har Frälsningsarmén stöttat 42 utvecklingsprojekt i Kenya, Malawi, Lettland (med flyktingar från Ukraina), Burkina Faso, Nepal, Ecuador, Tanzania, Pakistan och Costa Rica inom områdena vatten, sanitet och hälsa, jordbruk, humanitära insatser, utbildning och försörjning.

› Rikliga skördar, rent vatten åt fler, ett motståndskraftigare jordbruk, bemyndigande av kvinnor och sanitet som räddar liv. Det var några av Frälsningsarméns pågående projekt i Kenya och Malawi under året. Resultaten har varit goda, trots att pandemin slagit hårt mot länderna under två år.

EFTER NÄRA TVÅ ÅR av isolering på grund av pandemin kunde Frälsningsarméns projekt i Malawi åter besökas. I början av maj reste ett team från Frälsningsarmén i Sverige och Danmark till landet för att se hur arbetet inom vatten, sanitet, jordbruk och kvinno- och jämställdhetsprojekt påverkar byarnas vardag. Syftet var också att följa upp finansieringen och effektiviteten av använda

medel. Resan gick till bland annat Phalombe East och West District, Lilongwe, Kasungu och Karonga i Malawis norra delar.

Pumpbygge säkrar vattentillgång

I Namphasa har Frälsningsarmén byggt tio vattenpumpar för att säkra byarnas dricksvatten och bidra till bättre hälsa, sanitet, hygien och välbefinnande hos befolkningen.

För att skapa de egna organiska gödningsmedel som krävs i en näringsfattig jord är vatten också nödvändigt. Detta blir särskilt viktigt då Ukraina-krisen mer än tredubblat priserna på kemiska gödningsmedel i Malawi.

I många byar organiserar sig särskilt kvinnor inom ”Village Savings and Loans and Associations”, där kvinnorna bidrar med pengar till en fond ur vilken medlemmarna kan låna. Pengarna betalas tillbaka med liten ränta, fonden växer och kvinnor i tuff ekonomisk situation kan på sikt bli mer självständiga och jämställda – något som är avgörande för ett land där kvinnor generellt har liten makt.

Fortsatt stöd till Kenya

Frälsningsarmén i Sverige bedriver sedan tio år tillbaka utvecklingsprojekt i Kenya som fokuserar

DEBATT I DN

› Kyrkor kritiska till regeringsförslag

I MAJ MEDVERKADE Frälsningsarméns ledare Bo Jeppsson i en debattartikel i Dagens Nyheter, signerad nio svenska kyrkoledare. I inlägget kritiserades regeringen som i vårbudgeten skurit ner det långsiktiga internationella biståndet med 9 miljarder kronor för att bekosta flyktingmottagandet från Ukraina. Kyrkoledarna pekade på vikten av internationellt bistånd i en tid av klimatförändringar, krig och stora flyktingströmmar. Löftet om att en hundradel av Sveriges bruttonationalinkomst ska gå till internationellt bistånd bör hållas, menade de.

– Tron ger oss kraft och mod att ta ställning för våra medmänniskor, oavsett gränser mellan nationer. Nöden i en del av världen kan inte hindra oss från att också se nöden i andra delar av världen, löd kyrkoledarnas konklusion. <

◆ **Höga tankar.** Vattenprojekten i Kenya och även Malawi är en central del av Frälsningsarméns arbete i Afrika. Nyckeln är att samla vatten under regnperioden för att klara vattenförsörjning under hela året. Detta kräver bra vattentankar och effektiv vattenrening.

på vatten, sanitet, hygien, matsäkerhet och ett bättre jordbruk. 70 procent av Kenyas befolkning bor i byar och är beroende av att försörja sig själva. Kenya har under lång tid lidit under en massiv torka och att säkerställa vattentillgången efter regnperioderna är extra viktigt.

Större motståndskraft inom jordbruket

Mseto Resiliens project skapar större kapacitet och motståndskraft för jordbrukare och skolor inför katastrofer som torka, jordbävningar eller svåra översvämningar. Ökad beredskap gör att byar och odlingar klarar sig bättre även under

svåra förhållanden. Projektet är internationellt etablerat och ger mycket goda resultat. Begreppet "Farming God's way" genomsyrar verksamheten och innebär att bönder och familjer stöds och undervisas om nyttan i att använda kompost i odling istället för konstgödsel.

I Kenya har Frälsningsarmén även byggt vattentankar, toaletter och duschar på skolor och på så sätt bidragit till bättre sanitet och minskning av sjukdomar.

Här drivs även projekt för barns säkerhet och trygghet i byar, längs vägar, på skolor och i andra sammanhang. ◀

”Farming God's way” innebär att bönder och familjer stöds och undervisas om nyttan i att använda kompost i odling istället för konstgödsel.

KÅRERNAS VERKSAMHET

Nya verksamheter för de mest utsatta

► Frälsningsarmén finns på ett 70-tal platser i landet. Under 2022 startades flera nya verksamheter upp. På andra håll gav nya lokaler eller nya samarbeten luft under vingarna. Kårernas verksamheter riktar sig främst till människor i utsatta områden och till dem som har det extra tufft.

FAKTA

Frälsningsarmén i Sverige 2022

- Antal kårer: 70 stycken, samt fyra kårplanteringar och fem utposter.
- Antal medlemmar/soldater och juniorsoldater: 3987
- Nya medlemmar: 118 stycken.

DEN 28 DECEMBER fyllde Frälsningsarmén i Sverige 140 år. I nästan ett och ett halvt sekel har den kristna kyrkan med det breda sociala arbetet präglat vårt land. Kårernas gudstjänster, möten och verksamheter besöks i dag varje vecka på 70 orter landet runt. Under åren har kårer och verksamheter försvunnit samtidigt som andra har vuxit och nya uppstått, efter nya behov.

Kårplantering i Stockholm

Frälsningsarméns nya verksamhet för barn och ungdomar i Husby/Järva utanför Stockholm invig-

des i september. Varje vecka erbjuds en tjejgrupp och två killgrupper, med cirka 20 ungdomar i varje grupp, som arbetar utifrån konceptet Trygga kids. Man har även särskilda satsningar på loven.

I september invigdes även Frälsningsarméns kårplantering Home Stockholm på Kungsholmen i Stockholm, där många med en trasig bakgrund hittat en tro och en stabil tillvaro.

Templet i Stockholm hade ett stort arbete bland flyktingar från Ukraina. Två eftermiddagar i veckan höll man öppet för hjälp med rekvisitioner till Myrorna och presentkort för att köpa mat. ►►

FOTO DETTA UPPSLAG: CARINA TYSKBO, JONAS NIMMERSJÖ SAMT KÅREN I BORÅS

♦ Frälsningsarmén i **Södertälje** höjde i oktober sin fana i en manifestation mot våldet (ovan). Andra kulörer spändes upp i **Tranås**kårens verksamhet för barn och unga (nedan). Motstående sida: I Stockholm bjöd **Kår 393** in till utegympa för äldre och daglediga på Greta Garbos torg (t v) medan **Templet** hjälpte ukarinska flyktingar med myndighetskontakter (mitten). **Kåren i Borås** var glada över alla gåvor som blev efterlängade julklappar till barn i familjer med knappa resurser (t h).

» Även Halmstad, Malmö och Hällnäs startade upp hjälp till ukrainska flyktingar under året.

Kreativ kårverksamhet

Kåren i Nässjö startade under hösten en musikskola som ett integrationsprojekt för barn i det utsatta området Runneryd. Helsingborg har ett nyskapande och kreativt sätt att vara kår som kallas Micro Churches.

Första spadtaget för den nya kårfastigheten i Kirunas nya centrum togs den 19 augusti 2022. Samma helg kunde de första kårledarna i staden på drygt 30 år hälsas välkomna.

I Skellefteå tog Frälsningsarmén över Sörbölekyrkan och lämnade sina gamla lokaler på Kanalgatan när man under sommaren tog nyförvärvet i besittning. ◀

» Julgrytans bössor gav **Uppsalakåren** klirr i hjälpen till nödställda (uppe t v). **Haga Mölndal-kåren** informerade om sina nattvandringar för besökare från Frälsningsarméns högkvarter i England (överst) och i Stockholm välkomnades nya elever till Officersskolan (ovan). **Vasa-kåren** bjöd unga på fredagshäng (t v) och **Helsingborg** gjorde julgrupper för försäljning (därunder). I **Eksjö** bjöd kåren in till uppskattade familjegudstjänster (nedan) och i **Nässjö** och **Södra Vätterbygden** rustade sig kårledarna för vinterföre när det vankades utomhusaktiviteter för barn och unga (nederst t v).

FOTO: JONAS NIMMERSJÖ, KERSTIN TILLENIUS, CARINA TYSKBO SAMT KÅREN I BORÅS

► Barnverksamheten Solstrålen i **Skövde** har förskolebarn som gör skäl för namnet (ovan). **Kåren i Borås** ordnade en härlig familjedag i sommarvärmen (överst). **Uppsalas** hornmusikanter tar sig ton (motst. sida nerst mitten) och kåren i **Oskarshamn** gav landet en tv-sänd gudstjänst i februari (nedan t v). I **Ystad** ställde kärledaren upp sin julgryta i hopp om att kunna ge fler möjlighet till en god jul (nedan t h).

► **Passform.** Söderkårens Carolina Nilsson stuvar om i kårens Klädotek för att hitta lämpliga plagg till hjälpsökande familjer.

FOTO: KERSTIN TILLENIUS

DEN NYA UTSATTHETEN

► Nya grupper hjälpsökande

Priserna på mat, el och bränsle steg kraftigt under 2022 och allt fler tvingades söka hjälp för att klara sina mest grundläggande behov, som mat, kläder, hyra och mediciner. Prisökningarna drabbade alla hushåll, men som alltid slog även denna kris mot de mest utsatta. Frälsningsarmén gjorde allt för att stötta där behoven var som störst.

FRÄLSNINGARMÉNENS KÅRER och verksamheter runt om i Sverige märkte under året ett kraftigt ökat behov av hjälp. I september gick Frälsningsarméns ledare i Sverige Bo Jeppsson ut med en debattartikel i Svenska Dagbladet där han larmade om den nya utsattheten.

– Vi möter nya människor dagligen som behöver hjälp för att klara sina basbehov. I många fall handlar det om ensamstående föräldrar och garantipensionärer. Redan nu märks ett ökat tryck på Frälsningsarméns kårer (kyrkor) och hjälpcenter. När priserna på framför allt mat, el och bränsle rusar i höjden blir situationen snabbt akut för många. Från att tidigare ha levt på marginalen tippas gungbrädan plötsligt över – åt fel håll, skrev Bo Jeppsson då.

Ökat hjälpbehov hos kårerna

En av kårerna som märkte av ett stort ökat tryck var Frälsningsarmén i Nässjö. Särskilt inför jul fanns rädslan att pengarna inte skulle räcka. Hisingskåren hade också fler sökande än tidigare.

– Vi märkte helt klart av den ansträngda situationen i världen och inför julen var trycket extra stort, säger Hisingskårens ledare Per Lundell.

Kåren i Skövde märkte den nya utsattheten då dubbelt så många som vanligt sökte hjälp under julutdelningen.

– Många uttryckte att pengarna inte räckte. De som varit på gränsen tidigare klarade sig inte längre med ökade mat- och elpriser – ensamstående mammor och pappor, säger Joakim Storck, ansvarig för Skövdekårens sociala arbete.

Mat och barnkläder

Söderkåren i Stockholm tog emot många nya personer med hjälpbehov. Främst barnfamiljer, speciellt ensamstående föräldrar, samt pensionärer, långtidssjuk-skrivna och en del asylsökande.

Barnfamiljerna behövde i första hand hjälp med mat och barnkläder. De fick presentkort på mat och bra barnkläder från kårens klädotek, men även rekvisitioner till Frälsningsarméns second hand-kedja Myrorna delades ut. ◀

Varifrån kommer pengarna?

FAKTA

Frälsningsarméns siffror 2022

Den totala omsättningen uppgick till 716,6 mkr kronor (684,9) fördelat på följande (2021 års siffror inom parentes):

- Insamlade gåvor via 90-konto: 78,3 mkr (61,1)
- Övriga gåvor, kollekter och testamenten: 122,7 mkr (130,3)
- Statliga bidrag: 26,3 mkr (32,5)
- Övriga bidrag: 17,9 mkr (18,9)
- Myrornas omsättning: 261,2 mkr (222,8)
- Från kommuner och andra organisationer: 43,5 mkr (44,1)
- Sålida vård- och utbildningsplatser och övrig försäljning: 123,6 mkr (131,9)
- Hyresintäkter: 12 mkr (12,1)
- Medlemsbidrag: 9,6 mkr (10,5)

- En viktig förutsättning för Frälsningsarméns hjälparbete för människor i utsatthet är olika former gåvor och testamenterade medel från generösa givare. Frälsningsarmén i Sverige hade 2022 en omsättning på 716,6 miljoner kronor, vilket är en fyraprocentig ökning från 2021.

FRÄLSNINGARMÉN SAMLAR IN pengar via 90-konton, dit givare rekryteras genom direktutskick, via informationskampanjer i medier och sociala medier, samt i mindre omfattning via telefonkampanjer. Insamlade gåvor via 90-konto uppgick under året totalt till 78,3 miljoner kronor, jämfört med 61,1 miljoner kronor 2021.

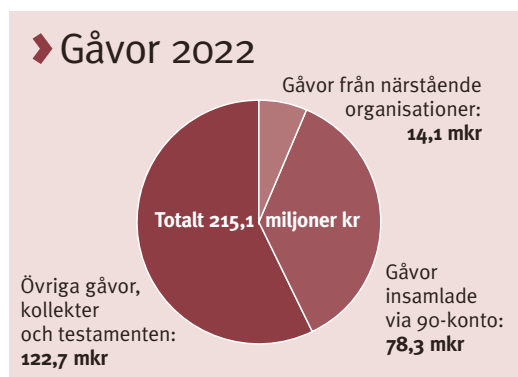
Andra intäkter kommer från sålda tjänster till bland annat kommuner, testamenten, Myrornas försäljningsintäkter, samt även hyresintäkter och medlemsbidrag. Under 2022 fick Frälsningsarmén också betydande tilldelningar av medel från ett stort antal stiftelser, vars ändamål är att genom

utdelning stötta organisationer i deras arbete att hjälpa personer i olika former av utsatthet.

Insamlingar för ukrainska flyktingar

I samband med Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari började Frälsningsarmén i Sverige också samla in pengar till flyktingar från Ukraina, såväl till dem som befann sig i och kring landet som till dem som tog sig till Sverige. Totalt samlades cirka 17 miljoner kronor in. Frälsningsarmén fick under året också statliga bidrag för att genomföra stödinsatser till ukrainska flyktingar samt för att upprätthålla en del hjälpverksamhet under slutskedet av pandemin.

En stor del av Frälsningsarméns institutionella sociala verksamhet bekostas av kommunernas köp av vårdplatser. Socialtjänsten betalar till exempel för placeringar på Frälsningsarméns akutboenden, stödboenden och natthärbärgen. Några verksamheter finansieras till viss del genom bidrag medan Frälsningsarmén står för resten av kostnaderna. De skyddade boenden för kvinnor med barn och dem som utsatts för människohandel bekostas främst genom placeringar från Socialtjänsten, men Frälsningsarmén tar också en del av kostnaderna. ◀

► **Från skam till glam.** Second hand-handeln har flyttat in i finrummet. Under 2022 öppnade Myrorna denna nya butik mitt i Stockholms mest exklusiva shoppingkvarter. Möjligheten att göra fynd till bra priser och att konsumera mer cirkulärt har spridit sig till mer välbeställda kundkretsar.

FOTO: MYRORNA

MYRORNA

► Second hand i första rummet

En betydande del av Frälsningsarméns intäkter kommer från Myrorna, den ideella second hand-kedja som också är en del av Frälsningsarmén. Myrornas uppdrag är att generera ett stabilt överskott till Frälsningsarméns sociala arbete i Sverige, samt genom arbete med återanvändning och arbetsträning främja ett mer medmänskligt och hållbart samhälle.

MYRORNA GENOMFÖRDE under 2022 en rad förändringar med betydelse för såväl den egna verksamheten som för kunder, givare och andra intressenter. Bland annat flyttas huvudsätet i Stockholm från Sättra till Botkyrka Handel och samtidigt påbörjades en förflyttning av två av de största insamlings- och produktionsenheterna till en och samma plats. Att samla fler enheter under samma tak är exempel på Myrornas ständiga arbete med att på flera plan göra verksamheten mer resurseffektiv och hållbar.

Initiativ med verklig påverkan

Mot slutet av året tog Myrorna ett initiativ som omedelbart fick stort genomslag, både inom den egna branschen och i konsumentensamhället i stort. Myrornas marknadschef, Åsa Blomberg, berättar mer:

– I december lanserade vi ”Årets second hand-julklapp”, som verkligen blev en snackis och på riktigt påverkade människors julhandel. Tavlans, som utsågs till årets klapp, sålde betydligt bättre hos oss under december månad jämfört med föregående månader och år, och visar verkligen att incitamentet nådde hela vägen fram. Nu längtar jag redan efter att få se vad svenska folket utser till Årets second hand-julklapp 2023!

Cirkulär agenda i fokus

I juni utsågs Myrornas VD, Caroline Andermatt, att som en av fyra ledamöter ingå i regeringens delegation för cirkulär ekonomi. Det är ett betydelsefullt uppdrag och en stark möjlighet för Myrorna att påverka politiker och näringsliv att göra hållbarhet till allmän standard – något man ständigt strävar efter.

► **Arbetsmyra.** Caroline Andermatt, VD för Myrorna, ingår numera i regeringens delegation för cirkulär ekonomi.

FOTO: CC/TORSTEN GUNNARSSON

– Vi har fortfarande en väg framför oss innan second hand helt självklart kommer i första hand, men samtidigt så mycket som talar för att vi en dag faktiskt kommer att hamna där, avslutar Åsa Blomberg hoppfullt. ◀

Tack!

Tack till alla er som stöttat
och skänkt oss gåvor
under året!

Det är ni som gör det
möjligt för oss att
nå ut till så många
med hjälp!

FRÄLSNINGSSARMÉN ORG.NR. 802006-1688

Årsredovisning för räkensårsåret 2022

► Förvaltningsberättelse för Frälsningsarmén 2022 (föregående års siffror inom parentes)

FRÄLSNINGSSARMÉN är en internationell rörelse och ett evangeliskt trossamfund inom den världsvida kristna kyrkan. Vårt budskap har sin grund i Bibeln. Vår tjänst har sin källa i kärleken till Gud. Vårt uppdrag är att förkunna budskapet om Jesus Kristus och utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn.

Frälsningsarmén är en del av The Salvation Army, en världsvid evangelisk rörelse med säte i London. Verksamhet bedrivs i 133 (132) länder. I den internationella organisationen utgör Frälsningsarmén i Sverige ett territorium tillsammans med Frälsningsarmén i Lettland, Pestisanas Armija. Arbetet i Lettland redovisas inte här då Pestisanas Armija är en egen juridisk person i Lettland.

Allmänt om verksamheten

Frälsningsarmén i Sverige är ett registrerat trossamfund och vill vara känd som välkomnande, troende och hjälpande. Vi bedriver verksamhet inom flera olika områden. Utifrån kåren (församlingen) har vi regelbundna gudstjänster och bedriver dag- och kvällsaktiviteter för barn, unga, vuxna och äldre. Vid många kårer bedrivs också en öppen social verksamhet där vi får bidra med hjälp, stöd och rådgivning till personer som på olika sätt hamnat i olika former av social utsatthet. Vi skapar också aktiviteter under sommarlov och övriga ferier för både barn och äldre. I våra verksamheter välkomnar vi också på många orter i landet personer som inte varit i Sverige så länge, där inkludering och mångfald blir viktiga hörnstenar i det dagliga arbetet. Utöver detta bedrivs annan social verksamhet med behandlingshem och stödboenden för vuxna missbrukare, skyddade boenden för kvinnor, familjebehandlingshem,

stödboende för ungdomar, uppsökande nattpatrull som bland annat når offer för människohandel.

Frälsningsarmén driver också tre förskolor, en folkhögskola samt Myrorna secondhand, med insamling, sortering och försäljning.

Frälsningsarméns internationella arbete mot fattigdom har som yttersta mål en rättvis och försonad värld där människans unika värde och grundläggande rättigheter respekteras. Med utgångspunkt i vår tro att varje människa är skapad till Guds avbild arbetar vi för uppfyllelsen av mänskliga rättigheter, där vi strävar efter långsiktiga och bestående samhällsförändringar genom att angripa grundorsakerna till fattigdom, utsatthet och att mänskliga rättigheter inte uppfylls. Ett rättighetsbaserat arbete utgår från att utsatta människor har både rätt och förmåga att delta i och forma sin egen utveckling. Människor ska genom våra projekt stärkas till att själva kunna förändra sin situation och ta makten över sina egna liv. En rättvis och hållbar utveckling är beroende av jämställdhet mellan kvinnor, män, flickor och pojkar, där jämställdhet är ett mål i sig, men också viktig för en hållbar utveckling, och en förutsättning för att kunna utplåna fattigdom. Alla de projekt vi stödjer runt om i världen är baserade på lokala initiativ och drivs av Frälsningsarmén på plats i något av de 133 länder där vi finns och verkar. Geografiskt har fokus fortfarande under 2022 legat på Kenya och Malawi och tematiskt på vatten och sanitet samt matsäkerhet och jordbruk.

Myrorna

Myrornas verksamhet har bedrivits sedan 1896 och har i uppdrag att bedriva begagnathandel i syfte att verka för ett

mer hållbart och medmänskligt samhälle samt att skapa ett ekonomiskt överskott att användas till Frälsningsarméns sociala verksamheter i Sverige. Verksamheten omfattar insamling av kläder, textil, accessoarer, möbler och inredning, samt förädling av insamlat material och försäljning via Myrornas egna fysiska butiker och webbshop. Härigenom medverkar Myrorna till ett mer cirkulärt samhälle. Myrorna hade vid årets slut 30 (30) butiker, 1 (1) webbshop och 3 (3) sorteringsanläggningar samt en anläggning för insamling. En ny butik öppnades i centrala Stockholm under året. Verksamheten bedrivs från Umeå i norra Sverige till Malmö i söder, och huvudkontoret ligger i södra Stockholm.

Myrorna har ett omfattande socialt engagemang genom ett flertal samarbeten med parter (t ex kommun, arbetsförmedling och privata aktörer) som arbetar med övergångsarbetsmarknad, integration och rehabilitering.

Myrornas nettoomsättning uppgick under året till 263 miljoner kronor (224 mkr).

Ågesta folkhögskola och Frälsningsarméns Officersskola

Ågesta Folkhögskola har sin huvudetablering i Huddinge (Ågestagården) men anordnar också kurser på andra platser i landet.

Skolan bedriver både kort- och långkursverksamhet. De långa kurser som getts är bland annat allmän linje (med tre olika inriktningar), musiklinje, bibelskola på distans, konstlinje och Arbetsliv Asperger.

Frälsningsarméns Officersskola, som utbildar personer till tjänst inom Frälsningsarméns olika verksamhetsgrenar, bedrevs under 2022 som en del av folkhögskolans kursverksamhet på Ågestagården. De som studerar vid Officersskolan blir efter godkänd studiegång invigda till officerare i Frälsningsarmén. Officersskolan hade vid utgången av året 4 personer under utbildning (föregående år 7 personer).

Koncernförhållanden

Frälsningsarmén äger 100% i Myrorna AB, org nr 556065-5887 (vilande bolag) och 100% i Sally Ann Sverige AB, org nr 556703-4706 (vilande bolag). Frälsningsarmén är också delägare i Fretex International AS, med säte i Oslo, med 49% av rösterna.

Hållbarhetsupplysningar

En hållbarhetsrapport är upprättad enligt ÅRL som en separat handling skild från årsredovisningen.

Miljöinformation

Myrorna bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken, gällande köldmedieanläggning i fastigheten Norrkö-

ping Duvan 7 samt gällande verksamhet att transportera avfall i Stockholms stad.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I början av 2022 togs av ekonomiska orsaker beslut om nedläggning av Kuröns behandlingshem där Frälsningsarmén under 110 år bedrivit verksamhet för personer i olika former av missbruk. Verksamheten har i alla år legat på en egen ö i Mälaren vilket har krävt egna transporter av både personer och varor. Detta har blivit allt dyrare att upprätthålla genom åren och blev en bidragande orsak till att verksamheten inte längre bar sig ekonomiskt.

I september invigdes Frälsningsarméns kärplantering Home Stockholm på Kungsholmen, i ett samarbete med LP-stiftelsen. Verksamheten har sedan i början av 2023 flyttat till egna större lokaler i Sundbyberg. Home vänder sig främst till den som vill lämna en destruktiv livsstil, till exempel i beroende eller kriminalitet. Många kommer från en strulig tillvaro och får här stöd att påbörja resan mot ett nytt liv. Redan under 2022 har många människor med en trasig bakgrund hittat en tro och en stabil tillvaro på Home.

Valåret 2022 uppmärksammade Frälsningsarmén hemlösheten i Sverige, och särskilt drabbade grupper, i ett eget bidrag till valmanifest. Skriften vände sig till politiker inom riksdag, regioner och kommuner och belyste allvaret i situationen samt förde fram förslag på möjliga vägar mot en nollvision för hemlöshet. Valmanifestet presenterades på ett seminarium under Almedalsveckan och skickades sedan ut till ett antal folkvalda i kommuner och riksdag.

Under 2022 har det totala antalet hjälpinsatser som genomförts återigen ökat något sedan pandemin. En delförklaring till ökningen beror på det antal flyktingar från Ukraina som vi har mött under året. Vi har dock också sett ett allmänt ökat antal hjälpsökande till följd av det ökade kostnadsläget i samhället.

Vi har med gåvogivares hjälp kunnat genomföra totalt 318 970 unika hjälptillfällen (288 290). Det har inneburit en ökning inom varje område; vårddygn inom institutioner, utdelning av matkassar, kläder, presentkort, själavård/rådgivning, servering av mat eller fika, hembesök och sjukbesök, gudstjänster och andakter på servicehus och sjukhus samt dövtolkning och ledsagning. Vi har också mottagit visst statligt stöd genom myndigheten MUCF som bidragit till att vi har kunnat bistå med stödinsatser för flyktingar från Ukraina samt för att upprätthålla en del hjälpverksamhet under pandemin. Bidrag redovisas i not 2.

De utvecklingsprojekt i andra länder som vi varit del i och som påverkades negativt under pandemin har vi under 2022 kunnat återuppta och arbeta vidare med igen.

Vi har under 2022 varit fortsatt restriktiva med nya anställningar, efter de besparingar som blev nödvändiga under pandemin på grund av minskade intäkter, och har till största delen endast rekryterat till vakanser som uppkommit.

Resultat och ställning

Liksom tidigare år har en stor anledning till att vi har kunnat fortsätta bedriva verksamhet för människor i olika former av utsatthet varit generösa givares givmildhet både i form av penninggåvor, testamentsgåvor och olika former av bidrag. Vi är oerhört tacksamma för alla gåvor som fortsätter att strömma in från både privatpersoner, företag, stiftelser och fonder.

Frälsningsarmén bedriver insamlingsverksamhet via go-konton som tilldelats av Svensk Insamlingskontroll, där givare rekryteras både genom direktutskick, via informationskampanjer i dagstidningar och via sociala medier, samt i mindre omfattning genom telefonkampanjer. Andra former av intäkter är hyresintäkter och medlemsbidrag. Medlemmarnas egna bidrag och gåvor riktas till stor del till verksamheten i den lokala kåren/församlingen där man är medlem.

Omsättningen har även under 2022 ökat något, främst på grund av ökade gåvor och testamenten samt Myrornas ökade

försäljning. Intäkten från försäljningen av vård och utbildningsplatser har minskat med anledning av nedläggningen av Kuröns behandlingshem under våren. Till skillnad mot föregående års överskott om 29 miljoner kronor blev 2022 års resultat i stället negativt och uppgick till en förlust om 20,3 miljoner kronor.

Totala intäkter ökade under året med drygt 4,8 procent medan den totala kostnadsökningen uppgick till nästan 12 procent. En del av det är hänförligt till stora omkostnader för avvecklingen av Kuröns behandlingshem, där kostnader för uppsagd personal också sträcker sig en bit in på 2023.

Inga arvoden utgår till styrelsens medlemmar.

Samtliga belopp i årsredovisningen anges i kronor, där inget annat anges.

Finansiella instrument

Den finansiella placering Frälsningsarmén har förvaltas genom så kallad diskretionär förvaltning av extern part. Det placeringsdokument som ligger till grund för förvaltningen anger att kapitalet endast får placeras i tillgångar som klarat en etisk screening.

Flerårsöversikt (tusentals kronor)

	2022	2021	2020	2019	2018
Omsättning	717 759	684 850	616 086	710 657	667 478
Balansomslutning	783 542	824 743	782 809	837 020	872 622
Kassalikviditet	2,31	2,09	2,24	2,31	1,95
Soliditet	0,84	0,82	0,83	0,82	0,82

Nyckeltalsdefinitioner framgår av redovisnings- och värderingsprinciperna.

Eget kapital

	Reservfonder	Fastigheters a-fonder	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Totalt
Utgående balans enligt fastställd årsredovisning 2021	775 724	187 901 861	210 474 345	280 412 795	679 564 724
Årets förändring		-20 757 742			
Årets resultat				-20 329 992	
Ändamålsbestämt av givaren			22 581 091	-22 581 091	
Utnyttjade ändamålsbestämda medel från tidigare år			-16 801 634	37 559 376	
Belopp vid årets utgång	775 724	167 144 119	216 253 801	275 061 088	659 234 732

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Frälsningsarmén vill fortsätta arbeta för att sprida evangelium om Jesus Kristus i Sverige, i både ord och handling. Vi vill också fortsätta ge möjlighet för människor att vara med och tjäna i det uppdraget både genom gåvor och egen praktisk delaktighet och arbeta för att utveckla vår verksamhet även på platser där vi idag inte finns.

Vi har inte som mål att göra ekonomiska överskott för varje år, men måste förstås vaka över att den långsiktiga ekonomiska ställningen är hållbar. Med både många anställda och med ett utbrett utåtriktat arbete för människor i utsatthet, är det fortsatt viktigt att bevaka varje verksamhetsdel och vidta åtgärder där så behövs. Vi ser i dagsläget inte några omedelbara behov av nedskärning av verksamhet, men då stor del av våra intäkter utgörs av olika former av gåvor och därmed inte är helt förutsägbara från år till år, krävs en löpande noggrann uppföljning av det ekonomiska utfallet inom varje område.

Vår second handkedja Myrorna agerar på en marknad som fortsätter att förändras. Många nya både små och stora aktörer ger sig in på second hand-marknaden vilket innebär ökad konkurrens. Cirkulär omställning är på agendan även hos många retailaktörer och fler av dessa har börjat sälja second hand i egen regi. För att Frälsningsarmén ska kunna bedriva den sociala verksamhet vi gör idag så är det överskott som genereras genom Myrorna en viktig inkomstkälla vid sidan av övriga gåvor, och vi tror att det kommer att vara så även framåt.

Samarbeten

Frälsningsarmén är som registrerat trossamfund medlem i, representerat i eller samarbetar med en lång rad olika aktörer. Bland dessa finns (utan särskild rangordning) Sveriges Kristna Råd, Sveriges Kristna Ungdomsråd, Sveriges Frikyrkosamråd, Svenska Missionsrådet, Svenska Bibelsällskapet, Alpha Sverige, Ekumeniskt scoutnätverk, Arbetsgivaralliansen, Giva Sverige, Svensk Insamlingskontroll, SST – Myndigheten för stöd till trossamfund, Bilda – ВКФ, Swedbank Robur Humanfond, Ecpat, International Council on Social Welfare, Jesus till barnen (nationellt söndagsskolenätverk), SPSM referensgrupp för folkhögskolor, Svenska nätverket för katastrofriskreducering och resiliens med flera. Vi deltar tillsammans med andra kyrkor och samfund i olika arrangemang över landet.

Frälsningsarméns styrelse består av följande personer:

Överste Bo Jeppsson, territoriell ledare för Sverige och Lettland
 Överste Christina Jeppsson
 Överstelöjtnant Robert Tuftström
 Överstelöjtnant Anna-Maria Tuftström
 Major Henrik Bååth
 Major Markus Kihlagård
 Major Elisabeth Beckman

www.fralsningsarmen.se

Resultaträkning

	Not	2022	2021
Intäkter			
Medlemsbidrag		9 632 222	10 547 222
Gåvor	1	215 131 572	207 588 124
Bidrag	2	44 210 965	51 408 690
Nettoomsättning	3	440 252 271	412 406 035
Övriga intäkter		7 362 819	2 900 261
Summa intäkter		716 589 849	684 850 332
Kostnader			
Verksamhetskostnader	4	-288 600 209	-249 354 656
Anslag och förmedlade bidrag		-28 862 385	-19 163 883
Personalkostnader	5, 6	-402 108 979	-386 633 472
Avskrivningar	9, 10, 11	-9 727 653	-10 002 155
Övriga kostnader		-14 158 378	-379 504
Summa kostnader		-743 457 604	-665 533 669
Resultat före finansiella poster		-26 867 755	19 316 663
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter och liknande finansiella poster		3 140 151	2 330 071
Resultat av värdepappersförvaltning	7	5 247 722	8 819 577
Återföring/nedskrivning av aktier och andelar		-929 274	-1 412
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter		-920 836	-962 848
Summa finansiella intäkter och kostnader		6 537 763	10 185 388
ÅRETS RESULTAT		-20 329 992	29 502 051

► Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9	79 788 173	75 612 796
Ombyggnad i annans fastighet	10	17 636 982	35 540 600
Pågående ombyggnader	8	4 770 710	4 529 256
Inventarier	11	9 870 650	5 631 216
Summa materiella anläggningstillgångar		112 066 515	121 313 868
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	12	101 951 555	97 143 278
Andelar i koncernföretag	13	900 000	900 000
Depositioner i Svenska Stiftelsen för FA	14	309 105 377	321 208 112
Insatser i FA Fastighets AB	15	12 912 772	12 920 552
Andelar i intresseföretag	16	930 833	930 833
Andelar i bostadsrättsföreningar	17	11 012 618	11 437 118
Andra långfristiga fordringar	18	0	26 935
Summa finansiella anläggningstillgångar		436 813 155	444 566 828
Summa anläggningstillgångar		548 879 670	565 880 696
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		7 822 909	9 060 697
<i>Fordringar</i>			
Kundfordringar		18 605 519	21 149 405
Fordringar hos Svenska Stiftelsen för FA		17 338 065	1 009 955
Fordringar hos FA Fastighets AB		187 980	704 997
Skattefordringar		721 551	566 438
Övriga fordringar		159 500	2 321 036
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	29 112 084	20 413 004
Summa fordringar		66 124 699	46 164 835
<i>Kortfristiga placeringar</i>		10 127 335	1 284 575
<i>Kassa och bank</i>		150 587 093	202 351 771
Summa omsättningstillgångar		234 662 036	258 861 877
SUMMA TILLGÅNGAR		783 541 706	824 742 573

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital			
Reservfonder		775 724	775 724
Fastigheters a-fond		167 144 119	187 901 861
Ändamålsbestämda medel		216 253 801	210 474 345
Balanserat resultat		275 061 088	280 412 795
Summa eget kapital		659 234 732	679 564 724
Långfristiga skulder			
Skulder till Svenska Stiftelsen för FA	20	25 926 867	25 898 434
Summa långfristiga skulder		25 926 867	25 898 434
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		23 060 893	28 169 950
Skulder till Svenska Stiftelsen för FA		0	9 424 422
Skulder till FA Fastighets AB		1 015 763	0
Skulder till koncernföretag		597 346	597 346
Övriga skulder		25 236 974	32 506 264
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	48 469 132	48 581 434
Summa kortfristiga skulder		98 380 107	119 279 414
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		783 541 706	824 742 573

► Kassaflödesanalys indirekt metod (tkr)

	2022	2021
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-20 330	29 502
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar	9 728	10 002
Andra poster som inte ingår i kassaflödet	16 781	291
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	6 178	39 796
Förändringar i rörelsekapitalet		
Ökning/minskning av varulager	1 238	1 231
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-19 960	2 124
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-20 899	31 217
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-33 443	74 367
Investeringsverksamheten		
Investering i annans fastighet	-2 048	-1 049
Investering i fastigheter	-7 150	-654
Förändring pågående nyanläggningar	-241	-343
Investering inventarier	-7 822	-2 123
Nettoinvestering finansiella anläggningstillgångar	7 754	3 397
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-9 507	-772
Finansieringsverksamheten		
Ökning/minskning av långfristiga skulder	28	-18 785
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	28	-18 785
Årets kassaflöde	-42 922	54 810
Likvida medel vid årets början	203 636	148 826
Likvida medel vid årets slut	160 714	203 636
	not nedan	
Not:		
Kassa och bank	150 587	202 352
Kortfristiga placeringar	10 127	1 285
	160 714	203 636

› Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Års- och koncernredovisning (K3) samt Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter

Insamlade kontanta medel redovisas enligt kontantprincipen. Gåvor och testamenten som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde. Aktier och andelar erhållna genom gåva eller testamente värderas till marknadsvärde vid tidpunkten för mottagandet. Erhållna statliga bidrag har intäktsförts.

I vissa fall är gåvor förenade med villkor som betyder att de ska användas för ett bestämt ändamål. Det som under året inte har kunnat tas i anspråk för dessa bestämda ändamål, reserveras under rubriken Eget kapital som ändamålsbestämda medel. På liknande sätt upplöses ur posten ändamålsbestämda medel under rubriken Eget kapital, den del av tidigare reserverade ändamålsbestämda medel som har tagits i anspråk under året. Dessa justeringar görs i resultaträkningen under rubriken Fördelning av årets resultat.

En villkorad gåva som medför återbetalningsskyldighet om inte villkoret uppfylls ska enligt K3 klassificeras som erhållet bidrag och skuldföras till dess villkoren är uppfyllda. När villkoren är uppfyllda intäktsförs transaktionen som bidrag.

Hysesintäkter redovisas i den period hyresintäkten avser.

Posten sålda vård- och utbildningsplatser samt övrig försäljning i not 1 utgörs till största delen av försäljning av vårdplatser inom den sociala verksamheten och intäktsförs vid tiden för fakturering, som oftast sker i efterskott. En del av summan härrör sig också från loppisförsäljningar och liknande som hållits ute på kårerna. Posten försäljning av insamlade varor i not 1 härrör sig helt och hållet från Myrornas verksamhet och redovisas vid leverans till kund.

Medlemsbidrag, också not 1, är den del av medlemmarnas bidrag som registrerats. Dessa intäktsförs vid inbetalningstillfället. Ytterligare bidrag från medlemmar har också lämnats som kollekt och gåvor men ej registrerats som medlemsbidrag.

Leasingavtal

Leasingavtal där Frälsningsarmén är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro. Kortfristiga ersättningar kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för fastigheternas löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Stomme och grund	100 år
Yttre skal	40 år
Stammar, vvs, stigare	40 år
Fastighetsteknik	25 år
Inre komponenter	25 år
Anpassningar lokaler	10–25 år
Inventarier	5 år
Bilar	5 år
Datorer	3 år

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se i förvaltningsberättelsen för eget kapital.

Andelar i koncernföretag

Samfundet upprättar inte koncernredovisning då dotterbolagen bedöms vara av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild ÅRL 7 kap § 5-6).

Varulager

Varulagret består till absolut övervägande del av second handkedjan Myrornas lager. Myrornas varulagret, som till sin helhet utgör gåvor, har värderats enligt schablonmässig metod. Varulagret värderas till en fast procentsats om 20,00 procent av inventerat lagervärde, vilket bedöms vara en rimlig värdering utifrån historiska värden och enligt försiktighetsprincipen.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Långfristiga värdepappersinnehav

Långfristiga innehav värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna värdenedgång kan antas vara varaktig, görs nedskrivning.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas av det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde vid balansdagen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet – visar Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Kassalikviditet – visar Omsättningstillgångar exklusive lager, i förhållande till kortfristiga skulder.

Not 1	Gåvor	2022	2021
	Gåvor från närstående organisationer	14 103 502	16 114 425
	Gåvor insamlade via go-konto	78 329 573	61 128 767
	Övriga gåvor, kollekter och testamenten	122 698 498	130 344 932
		215 131 572	207 588 124
Not 2	Bidrag	2022	2021
	SIDA-bidrag	1 876 373	3 850 965
	Statsbidrag för trossamfund	8 206 663	8 664 416
	Bidrag för korttidsarbete	0	2 136 523
	Bidrag för sjuklönekostnader	2 424 059	3 497 804
	Arbetsmarknadsbidrag	13 812 839	14 314 871
	Övriga bidrag	17 891 031	18 944 110
	Summa	44 210 965	51 408 690
Not 3	Nettoomsättning	2022	2021
	Försäljning av insamlade varor, netto	261 188 903	222 824 894
	Erhållet från kommuner och andra org	43 481 602	44 146 904
	Sålda vård- och utbildningsplatser samt övrig försäljning	123 620 943	131 904 273
	Hysesintäkter	11 960 823	12 133 219
	Övrigt	0	1 396 744
	Summa	440 252 271	412 406 035
Not 4	Operationella leasingavtal – leasetagare	2022	2021
	Framtida minimileaseavgifter som kommer att erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
	Förfaller till betalning inom ett år	69 192 061	76 267 233
	Förfaller till betalning senare än 1 år men inom 5	140 576 991	113 627 623
	Förfaller till betalning senare än fem år	0	3 194 000
	Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	77 782 903	72 702 762

Not 5	Löner, andra ersättningar och sociala avgifter	2022	2021
	Ledningsråd och territoriell ledare, 7 st	2 473 522	2 064 077
	Övriga anställda	280 842 665	269 928 142
	Summa	283 316 187	271 992 219
	Soc.kostn. ledn.råd o terr.ledare (varav pensionskostnader)	1 052 153 (220 684)	832 997 (160 521)
	Soc.kostnader, övriga anställda (varav pensionskostnader)	108 567 122 (19 914 214)	106 683 621 (19 985 359)
	Summa	109 619 275	107 516 618
	Summa	392 935 462	379 508 837

Frälsningsarmén har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Under året har, utöver medlemmars volontära insatser, ytterligare 359 personer arbetat ideellt för Frälsningsarmén, framför allt i den öppna sociala verksamheten i våra lokala kårer. Dessa personer har tillsammans genomfört totalt 24 994 timmars volontärinsatser.

Not 6	Antal anställda (föregående år inom parentes)	Kvinnor	Män	Totalt
	Totalt	466 (471)	267 (269)	733 (740)

Siffrorna ovan visar totalt antal anställda vid respektive års slut, omvandlat till heltidstjänster.

Det faktiska antalet personer som har arbetat är större, då många arbetar deltid eller del av året.

Beräkningen av medelantalet anställda har inte räknat med anställda som uppburit högst 1/2 prisbasbelopp.

Könsfördelning styrelse inklusive territoriell ledare	Kvinnor	Män	Totalt
Territoriell ledare (ingår i styrelsen)	0 (0)	1 (1)	1 (1)
Övrig styrelse	3 (4)	3 (2)	6 (6)
Totalt	3 (4)	4 (3)	7 (7)

Not 7	Resultat av värdepappersförvaltning	2022	2021
	Utdelningar	2 147 398	2 065 472
	Räntor	0	5 864
	Realisationsresultat vid försäljningar	3 100 324	6 748 240
	Totalt	5 247 722	8 819 577

Not 8	Pågående ombyggnader	2022	2021
	Ingående nedlagda kostnader	4 529 256	4 185 825
	Under året nedlagda kostnader	579 204	868 468
	Under året slutförda projekt	-337 750	-525 037
	Utgående nedlagda kostnader	4 770 710	4 529 256

Not 9	Byggnader och mark	2022	2021
	<i>Byggnader</i>		
	Ingående anskaffningsvärde	77 724 014	77 349 398
	Anskaffning	3 769 900	374 616
	Försäljningar/utrangeringar	-1 119 947	0
	Aktiveringar	0	0
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	80 373 967	77 724 014
	Ingående avskrivningar	-15 640 728	-13 718 542
	Försäljningar/utrangeringar	82 125	0
	Årets avskrivning enligt plan	-1 936 916	-1 922 186
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 495 519	-15 640 728
	<i>Mark</i>		
	Ingående anskaffningsvärde	13 529 510	13 250 000
	Anskaffning	3 380 215	279 510
	Försäljningar/utrangeringar	0	0
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	16 909 725	13 529 510
	<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	79 788 173	75 612 796

Fastigheternas taxeringsvärde uppgår till 7 425 467 (7 465 000) kronor.

Frälsningsarmén äger 6 fastigheter, varav 4 är personalbostäder.

En fastighet ligger i Farsta, söder om Stockholm, och inrymmer Ågesta folkhögskola samt Frälsningsarméns Officersskola och en fastighet ligger på Östermalm i Stockholm och inrymmer Frälsningsarméns högkvarter.

Not 10	Ombyggnad i annans fastighet	2022	2021
	Ingående anskaffningsvärde	85 647 827	86 427 475
	Årets inköp	2 047 791	1 048 585
	Försäljningar och utrangeringar	-35 541 852	-1 828 233
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	52 153 766	85 647 827
	Ingående avskrivningar	-50 107 226	-47 071 237
	Försäljningar och utrangeringar	20 432 400	1 827 484
	Årets avskrivning enligt plan	-4 841 958	-4 863 474
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-34 516 784	-50 107 226
	<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	17 636 982	35 540 600

Not 11	Inventarier	2022	2021
	Ingående anskaffningsvärde	65 772 400	73 042 362
	Årets inköp	7 821 592	2 122 643
	Försäljningar och uttrangeringar	-12 525 669	-9 392 605
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	61 068 324	65 772 400
	Ingående avskrivningar	-60 141 184	-66 026 343
	Försäljningar och uttrangeringar	11 892 290	8 838 557
	Årets avskrivningar	-2 948 779	-2 953 398
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-51 197 674	-60 141 184
	<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	9 870 650	5 631 216

Not 12 Långfristiga värdepappersinnehav

Innehavet i långfristiga värdepapper förvaltas till största delen externt i diskretionär förvaltning.

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	97 143 278	108 978 376
Totalt köpt under året	64 505 081	18 937 535
Totalt sålt under året	-59 696 803	-30 772 633
Utgående anskaffningsvärde	101 951 555	97 143 278
<i>Totalt marknadsvärde 31 december</i>	108 923 159	124 964 686

Not 13 Andelar i koncernföretag

	kapital- andel	antal andelar	bokfört värde
Myrorna AB, org nr 556065-5887. Säte: Stockholm	100%	1 000	100 000
Sally Ann Sverige AB, org nr 556703-4706. Säte: Stockholm	100%	8 000	800 000

Båda dessa bolag är vilande och ingen verksamhet bedrivs i dem.

Not 14 Depositioner i Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén

Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén förvaltar en stor del av Frälsningsarméns tillgångar.

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	321 208 112	312 752 627
Insättningar under året	9 192 198	12 929 810
Uttag under året	-21 294 932	-4 474 325
Utgående anskaffningsvärde	309 105 377	321 208 112

Not 15	Insatser i FA Fastighets AB	2022	2021
	Ingående anskaffningsvärde	12 920 552	12 920 552
	Insättningar under året	0	0
	Uttag under året	-7 780	0
	Utgående anskaffningsvärde	12 912 772	12 920 552

Posten avser insatser för lokaler i Frälsningsarméns Fastighets AB:s fastigheter som lokala kårer inbetalt från tidigt 1900-tal till 1986. Insatsen är ej räntebärande och återbetalas när nyttjandet upphör.

Not 16	Andelar i intresseföretag	2022	2021
	Fretex International AS, org nr 983 982 433. Säte: Oslo, Norge	930 833	930 833
	Kapitalandel	49%	49%
	Rösträttsandel	49%	49%

Not 17	Andelar i bostadsrättsföreningar	2022	2021
	Ingående anskaffningsvärde	11 437 118	11 437 118
	Omklassificeringar	-424 500	0
	Utgående anskaffningsvärde	11 012 618	11 437 118

Not 18	Andra långsiktiga fordringar	2022	2021
	Ingående anskaffningsvärde	26 935	44 045
	Insättningar under året	0	0
	Uttag under året	-26 935	-17 110
	Utgående anskaffningsvärde	0	26 935

Not 19	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2022	2021
	Förutbetalda hyror	13 745 986	14 625 892
	Förutbetalda försäkringspremier	271 247	439 743
	Upplupna bidrag	2 030 110	930 616
	Övriga poster	13 064 741	4 416 753
	Totalt	29 112 084	20 413 004

Not 20 **Skulder till Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén**

Posten består av lån som tagits i Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén för gjorda reparationer i fastigheter som nyttjas av kårer och sociala institutioner. Amorteringsplan följs för flertalet av lånen. Ett lån har slutamorterats under året och ett nytt har tillkommit.

Not 21	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2022	2021
	Semesterlöner	27 536 839	27 487 226
	Upplupna sociala avgifter	7 236 576	8 669 305
	Övriga poster	13 695 716	12 424 903
	Totalt	48 469 132	48 581 434

Not 22 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Det allt högre kostnadsläget som tagit ordentlig fart i början av 2023 kommer att medföra påfrestning i samtliga våra verksamheter och justeringar utifrån lagda budgetar för 2023 kan komma att behöva göras. Vi har i början av 2023 kunnat se en ytterligare återhämtning för försäljningen inom Myrorna, dock på en allt mer konkurrensutsatt marknad, då allt fler både stora och små aktörer ger sig in på second hand-marknaden. Cirkulär omställning är på agendan även hos många retailaktörer och fler av dessa har börjat sälja second hand i egen regi. Kurön, en ö i Mälaren där Frälsningsarmén avslutat verksamheten under 2022, har i början av 2023 avyttrats.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Bo Jeppsson, ordförande

Robert Tuftström

Markus Kihlagård

Christina Jeppsson

Anna-Maria Tuftström

Henrik Bååth

Elisabeth Beckman

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Erik Albenius,
auktorerad revisor

Revisionsberättelse

Till The Salvation Army Headquarters avseende Frälsningsarmén,
org.nr 802006-1688

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Frälsningsarmén för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Ledningsrådets ansvar

Det är ledningsrådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Ledningsrådet ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar ledningsrådet för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om ledningsrådet avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningsrådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att ledningsrådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera ledningsrådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av ledningsrådets förvaltning för Frälsningsarmén för år 2022.

Vi tillstyrker att The Salvation Army Headquarters beviljar ledningsrådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Ledningsrådets ansvar

Det är ledningsrådet som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Erik Albenius
Auktoriserad revisor

Frälsningsarmén
Box 5090, 102 42 Stockholm
Besöksadress: Nybrogatan 79 B
Telefon 08-562 282 00
www.fralsningsarmen.se